

Archeo-rapport 278

Het archeologisch vooronderzoek aan het Solveld te Zoutleeuw

Jeroen Verrijckt, Ron Bakx & Maarten Smeets

**Kessel-Lo, 2015
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeo-rapport 278

Het archeologisch vooronderzoek aan het Solveld te Zoutleeuw

Jeroen Verrijckt, Ron Bakx & Maarten Smeets

**Kessel-Lo, 2015
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeo-rapport 278 Het archeologisch vooronderzoek aan het Solveld te Zoutleeuw
--

Opdrachtgever:	Stad Zoutleeuw
Projectleiding:	Maarten Smeets
Leidinggevend archeoloog:	Ron Bakx
Auteurs:	Jeroen Verrijckt Ron Bakx Maarten Smeets
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

D/2015/12.825/21

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2015, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve fiche

Site	Zoutleeuw – Solveld
Locatie	Provincie Vlaams-Brabant, Gemeente Zoutleeuw, Solveld
Lambert 72- coördinaten	Hoekpunt 1: X202272, Y168938 Hoekpunt 2: X202330, Y168978 Hoekpunt 3: X202356, Y168969 Hoekpunt 4: X202353, Y168927
Oppervlakte projectgebied	0,34 ha
Kadastergegevens	Afdeling 1: Sectie A: perceelsnummers: 76C
Opdrachtgever	Stad Zoutleeuw, Vincent Betsstraat 15, 3440 Zoutleeuw
Vergunningsnummer	2014/498
Vergunningshouder	Ron Bakx
Bijzondere voorwaarden	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Zoutleeuw, Solveld
Termijn veldwerk	19 februari 2015
Archeologen	Ron Bakx Annelies De Raymaeker Jeroen Verrijckt

Aard van de bedreiging	Verkaveling
Archeologische verwachting	Weilanden die zich voor de historische stadsvesten van Zoutleeuw bevonden en het strijdtoneel waren van de aanvallen op de stad.
Wetenschappelijke begeleiding	Geen

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Inleiding	p. 3
1.1 Algemeen	p. 3
1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied	p. 3
1.3 Archeologische en historische voorkennis	p. 5
1.3.1 Bekende archeologische waarden	p. 5
1.3.2 Belegeringen van Zoutleeuw	p. 7
1.4 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen	p. 10
Hoofdstuk 2 Werkmethode	p. 11
Hoofdstuk 3 Analyse	p. 13
3.1 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw	p. 13
3.2 Het sporen- en vondstenbestand	p. 15
3.2.1 Algemeen	p. 15
3.2.2 Bespreking van de sporen en vondsten	p. 15
3.2.3 Resultaten van de metaaldetectie	p. 19
Hoofdstuk 4 Besluit	p. 25
Bibliografie	p. 29
Bijlagen (CD-rom)	
Bijlage 1: Overzichtsplan	
Bijlage 2: Fotoinventaris	
Bijlage 3: Sporeninventaris	
Bijlage 4: Vondsteninventaris	
Bijlage 5: Coupetekeningeninventaris	
Bijlage 6: Bodemprofielen	

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

Naar aanleiding van de verkaveling aan het Solveld te Zoutleeuw werd door Onroerend Erfgoed een archeologisch vooronderzoek in de vorm van proefsleuven opgelegd (2014/498).

Het onderzoek werd door de stad Zoutleeuw aan Studiebureau Archeologie bvba toevertrouwd en het terreinwerk werd uitgevoerd op 13 november 2014 (metaaldetectie) en 19 februari 2015 (proefsleuven).

1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 0,34 ha en is gelegen in het Solveld, een wijk met een hoofdweg en verschillende zijwegen die in het oosten allen de straatnaam Solveld dragen en in het westen overgaan in de Molenveldstraat. Het projectgebied wordt in het noorden en zuiden begrensd door de hoofdweg van Solveld en ten westen door een zijweg. Ten oosten is het projectgebied begrensd door de huidige bebouwing (fig. 1.1 en fig. 1.2). Geo-archeologisch gezien is het projectgebied gesitueerd in de (zand)leemstreek (fig. 1.3).

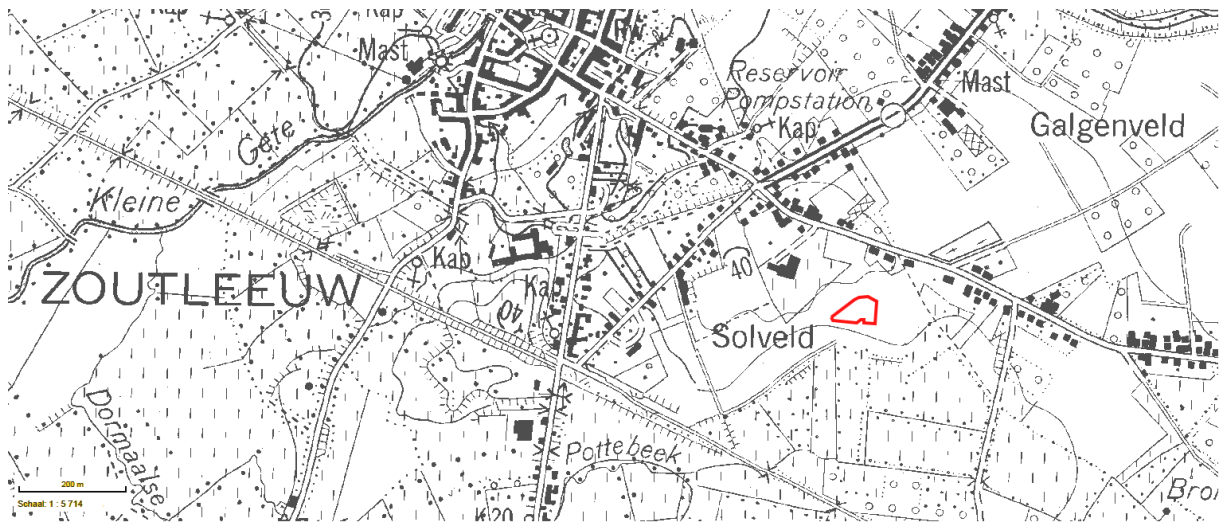

Fig. 1.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

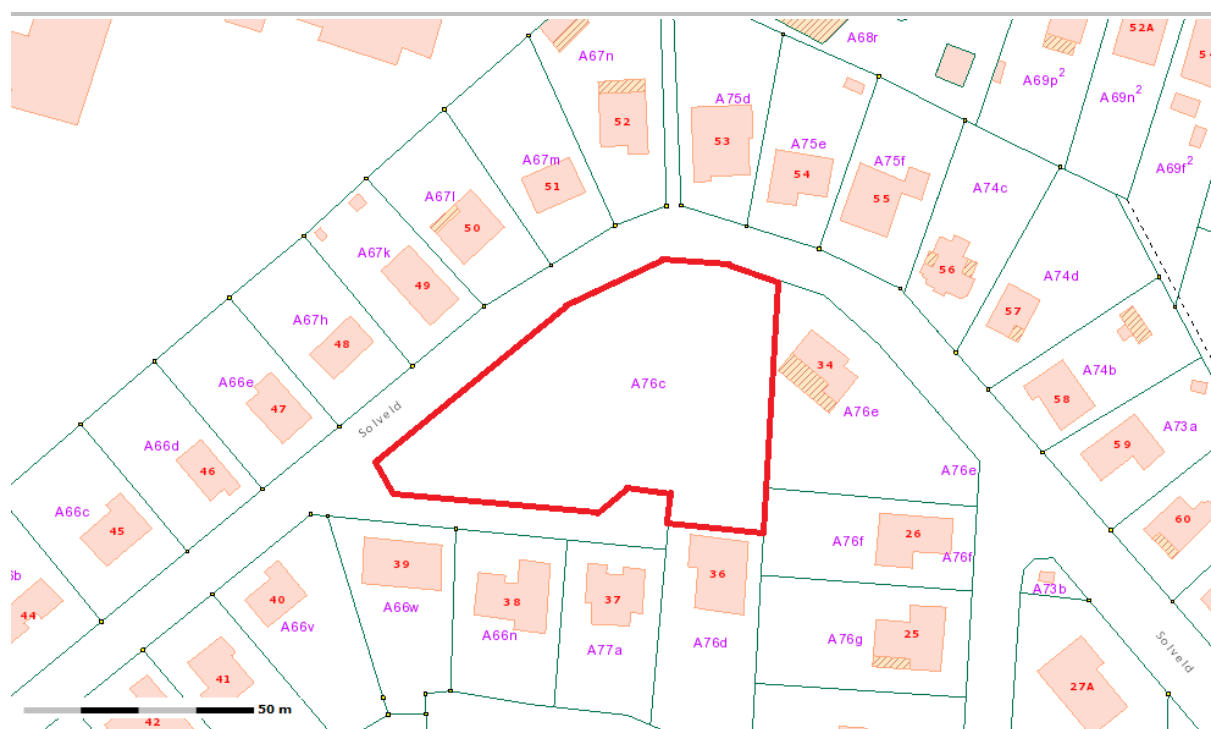

Fig. 1.2: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

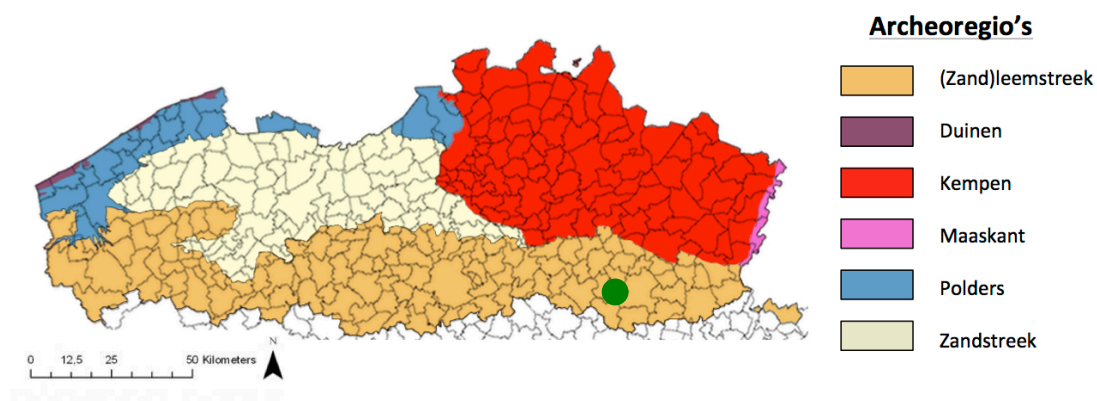

Fig. 1.3: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's¹.

¹ <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

1.3 Archeologische en historische voorkennis

1.3.1 Bekende archeologische waarden

In de databank van de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) zijn meerdere archeologische vindplaatsen opgenomen die zich in de buurt van het projectgebied bevinden. De meeste van deze vindplaatsen hebben betrekking op de historische verdedigingswerken in en om de stad Zoutleeuw.

Volgens een historische kaart 'plan en attaque der stadt St-Leeuwe' uit 1729² loopt doorheen het onderzoeksgebied een loopgracht uit 1705 (CAI 165412). Op deze kaart staan ten zuiden van het onderzoeksgebied batterijen voor mortieren en kanonnen ingetekend.

Ten zuidwesten van het onderzoeksgebied (CAI 207540) werd bij een archeologisch vooronderzoek allerlei militaria gevonden die dateren in de volle middeleeuwen tot nieuwe tijd. Daarnaast werd aardewerk uit de late middeleeuwen en een mesolithische kernsteen uit wommersomkwartsiet aangetroffen.

Ten noordwesten van het terrein bevindt zich de stad Zoutleeuw. Deze stad kreeg een volmiddeleeuwse stadsomwalling met minstens 12 torens en 5 toegangspoorten (CAI 164506). Een tweede stadsomwalling werd gebouwd in de 14de eeuw; CAI 164612, CAI 3182, CAI 164523 en CAI 20110 hebben hier betrekking op. Naast de middeleeuwse stadsomwalling zijn er ook 17de- eeuwse versterkingen met onder meer de citadel (CAI 3180) en de derde stadsomwalling (CAI 750, CAI 157992 en CAI 156507).

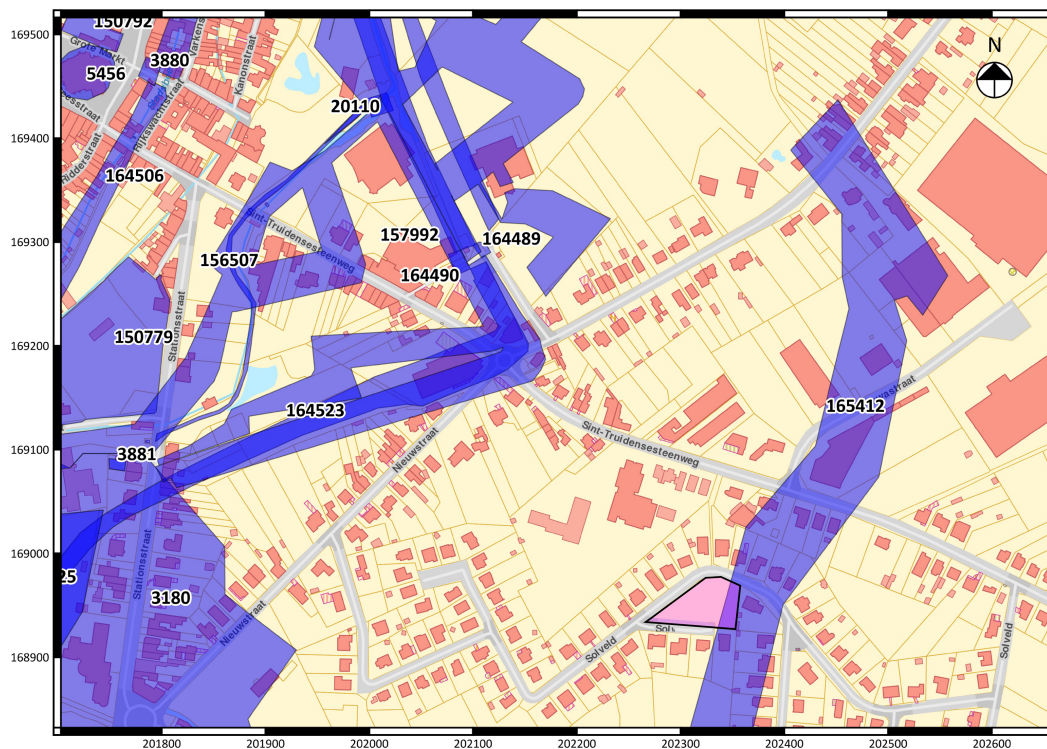

Fig. 1.4: Uittreksel uit de CAI met situering van het projectgebied.

² Van der Kloot 1729.

Op de Ferrariskaart (1771-1778) (fig. 1.5) is het onderzoeksgebied aangeduid als akkerland. De Atlas der Buurtwegen (fig. 1.12) geeft hetzelfde beeld weer.

Fig. 1.5: Uittreksel uit de Ferrariskaart met situering van het projectgebied³.

Fig. 1.6: Uittreksel uit de Atlas der Buurtwegen met situering van het projectgebied⁴.

³ www.kbr.be

⁴ www.kbr.be

De Toponiem Solveld komt voor het eerst voor in een register van Helen-Bos (1446) als *het Soldeveldeken*. In 1586 is er sprake van een beemd van Willem Bries onder *het Solvelt* en een blok te voren boomgaard van Wauter vande Putten dat de naam het *solue* draagt. Zo zijn er nog verscheidene bronnen waar het Solveld in vermeld wordt en dateren vanaf deze periode tot heden. Sol zou hiervoor afkomstig zijn uit het middelnederlands en modderpoel of moeras betekenen.⁵

Het voorkomen van de vermelding Solveld tesamen met de vermelding van een beemd (grasveld in een lager gelegen gebied of beekdal) doen vermoeden dat het Solveld een drassig gebied is geweest. Ook de toponymische verklaring lijkt hier op te wijzen.

1.3.2 Belegeringen van Zoutleeuw

Zoutleeuw staat er om bekend dat er gedurende enkele eeuwen geregeld schermutselingen in en om de stad hebben plaatsgevonden. Het onderzoeksgebied situeert zich op ongeveer 400 m afstand van de oude stadsmuren. Volgens de georeferenciede historische kaart "*plan en attaque der stadt St-Leeuwe*" (fig. 1.7) uit 1729 valt de geallieerde belegeringsloopgracht uit 1705 deels binnen de grenzen van het projectgebied⁶. Het is onduidelijk hoeveel jaar na het beleg de kaart is opgetekend.

Op 29 augustus 1705 werd een redoute langs de Sint-Truidense weg ingenomen door geallieerde soldaten. Vervolgens namen ze in een halfronde vorm stelling rondom de poorten van Zoutleeuw. Begin september 1705 was de loopgraaf afgewerkt. Baron du Mont, leidinggevende over de 300 verdedigers van Zoutleeuw besloot om zonder weerstand Zoutleeuw over te geven, daar hij achtte dat het aantal manschappen niet voldoende was om de stad te kunnen verdedigen. Op 5 september 1705 werd Zoutleeuw overgedragen aan de geallieerden en bezet door een Hollands garnizoen⁷.

Op de kaart staat ter hoogte van het projectgebied een parallel aangegeven (fig. 4.1). Deze parallel is een belegeringsloopgraaf die evenwijdig aan het aan te vallen front van een vesting werd gegraven. Bij het naderen van het aan te vallen front werden achtereenvolgens een eerste en tweede (soms tot een vijfde) parallel aangelegd, in Zoutleeuw werd er slechts één parallel aangelegd. Op fig. 1.8 is de bouw van een vroeg 18de-eeuwse Franse loopgraaf weergegeven. Hierop is te zien dat een loopgraaf trapsgewijs werd gebouwd om zo efficiënt en veilig mogelijk te werken⁸. De uiteindelijke diepte zou ongeveer 97,50 cm zijn, terwijl de breedte 97,50 cm moet zijn geweest⁹. Rieten manden bedekt met aarde werden tegen de loopgraaf geplaatst zodat ze bescherming boden tegen vijandelijke aanvallen. In de nabijheid van het onderzoeksgebied zijn, volgens de kaart, plaatsen voor mortieren en 54 kanonnen gelegen. Hiermee kon men 3 uur lang, 10 schoten per uur afvuren op Zoutleeuw.¹⁰

⁵ Kempeneers 2003, 116.

⁶ Uitgever Van der Kloot: 1729.

⁷ Ryssaert e.a. 2013: 82-83.

⁸ Le Prestre le Vauban 1704.

⁹ De uiteindelijke breedte en diepte bedraagt 3 voet, 1 franse voet is 0,3248 m

¹⁰ Ryssaert e.a. 2013: 82-83.

Fig. 1.7: Uittreksel uit “plan en attaque” (Zoutleeuw) met situering van het projectgebied¹¹.

¹¹ Bibliothèque nationale de France, GED-6463 (II, 29). Van der Kloot 1729.

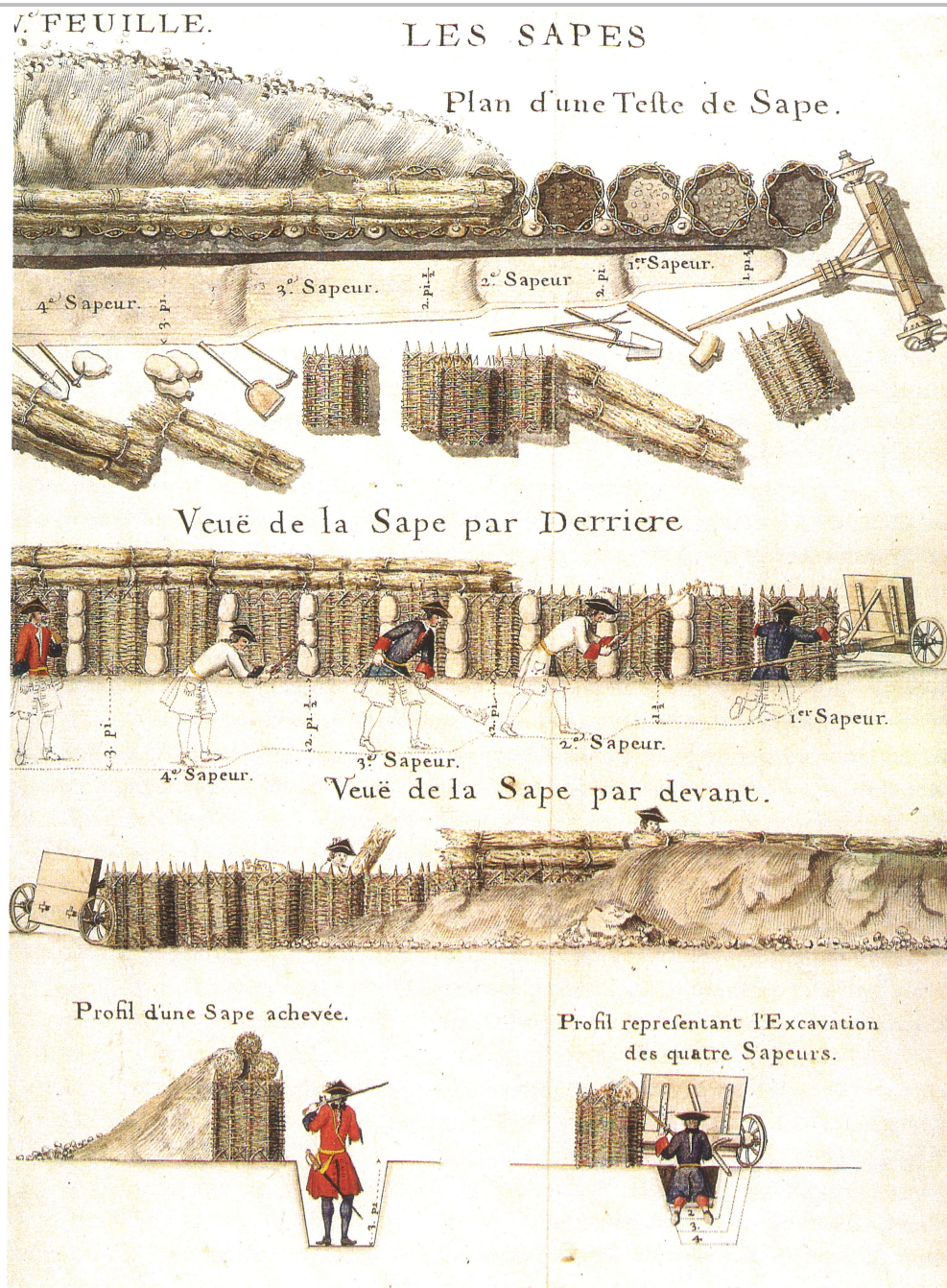

Fig. 1.8: Bouw van een 18de-eeuwse loopgraaf¹².

¹² Le Prestre le Vauban 1704.

1.4 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen

Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

- Zijn er sporen aanwezig? Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er sporen aanwezig van een militaire aanwezigheid, van de belegering en 17de/18de-eeuwse aanvallen op Zoutleeuw?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/ nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek? Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

Hoofdstuk 2 Werkmethode

Voorafgaand aan het graven van de proefsleuven werd het terrein volledig afgezocht met de metaaldetector (C.Scope 1220 XD en Fisher Goldbug pro Dp.) waarbij kleine ijzeren voorwerpen (spijkers) gediscrimineerd werden. De weersomstandigheden waren optimaal. De bodem omstandigheden waren minder, door recente activiteiten was er een sterke vervuiling met kleine aluminium voorwerpen waardoor er valse signalen aanwezig waren. Alle relevante vondsten werden met vondstnummer en GPS-coördinaten geregistreerd. Ook bij de aanleg van de sleuven werd een metaaldetector gebruikt.

Conform de opgelegde voorschriften werden sleuven aangelegd met een graafmachine op rupsbanden met een platte graafbak. In totaal werden 3 proefsleuven (SL) en 2 kijkvensters (KV) aangelegd (fig. 2.1). In het westen van werkput 1 en 2 werd een diepere profielput aangelegd, alsook in het oosten van werkput 3. In totaal werd 8,8% van het projectgebied onderzocht. De vereiste dekingsgraad van 12,5% werd daarmee niet gehaald. Reden hiervoor is het feit dat bepaalde delen van het onderzocht niet konden worden onderzocht. Zo liep er een wandelpad doorheen het centrale deel van het projectgebied. Langsheen de zuidelijke grens van het terrein bevonden zich verharde parkeerplaatsen. Langsheen de noordwestelijke grens bevond zich een elektriciteitskabel in de ondergrond. Ook stonden er verspreid over het terrein een aantal bomen.

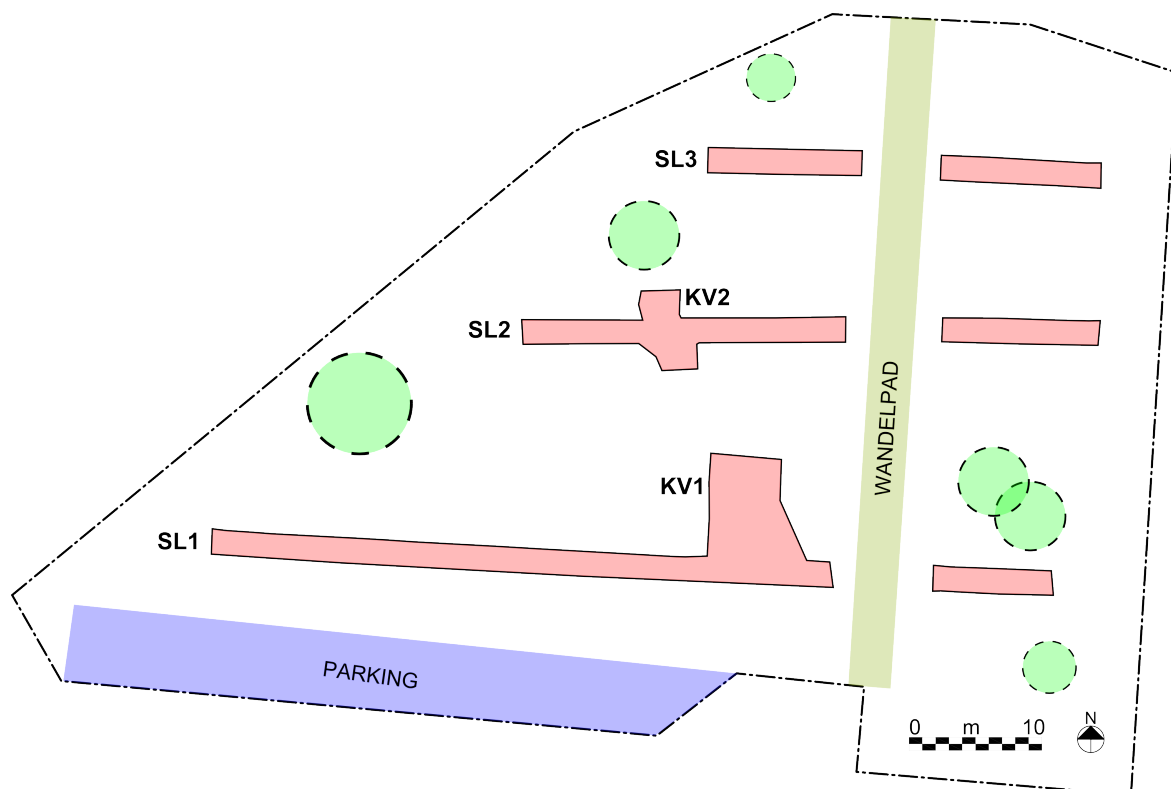

Fig. 2.1: Het sleuvenplan.

De aangetroffen bodemsporen werden opgeschaafd, gefotografeerd en beschreven¹³. Een selectie van vier sporen werd gecoupeerd om de diepte, aard en bewaringstoestand te achterhalen.

¹³ Voor de beschrijving van de individuele sporen wordt verwezen naar de sporeninventaris (bijlage 3).

Artefacten werden per context ingezameld en verpakt. De contouren van de proefsleuven, de locatie van de profielputten, de sporen en de maaiveldhoogtes werden ingemeten met behulp van een GPS-toestel.

Dit tekstgedeelte van het prospectiearchief poogt een algemene interpretatie te verschaffen met betrekking tot het volledige sporen- en vondstenbestand. Dit laatste wordt in de vorm van inventarissen als bijlagen (digitaal) beschikbaar gesteld. Een selectie van diagnostische (dateerbare) mobiele vondsten worden besproken en/of afgebeeld in relatie tot de context waarin deze werden aangetroffen. Contextloze (losse) vondsten worden in regel niet besproken of afgebeeld, tenzij deze relevante informatiewaarde opleveren in functie van de algemene interpretatie van de vindplaats.

Hoofdstuk 3 Analyse

3.1 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw

Volgens de gegevens van de bodemkaart komen binnen de grenzen van het projectgebied matig droge zandleembodems met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont voor (wLcc-gronden). De Ap-horizont rust op een E-horizont (ongeveer 40 cm dik) of rechtstreeks op een textuur B-horizont die sterk gevlekt en verbrokkeld is. Roestverschijnselen komen voor op een diepte tussen 80 en 120 cm onder het maaiveld (fig. 3.1)¹⁴. Op geringe diepte in de ondergrond komen tertiaire afzettingen voor.

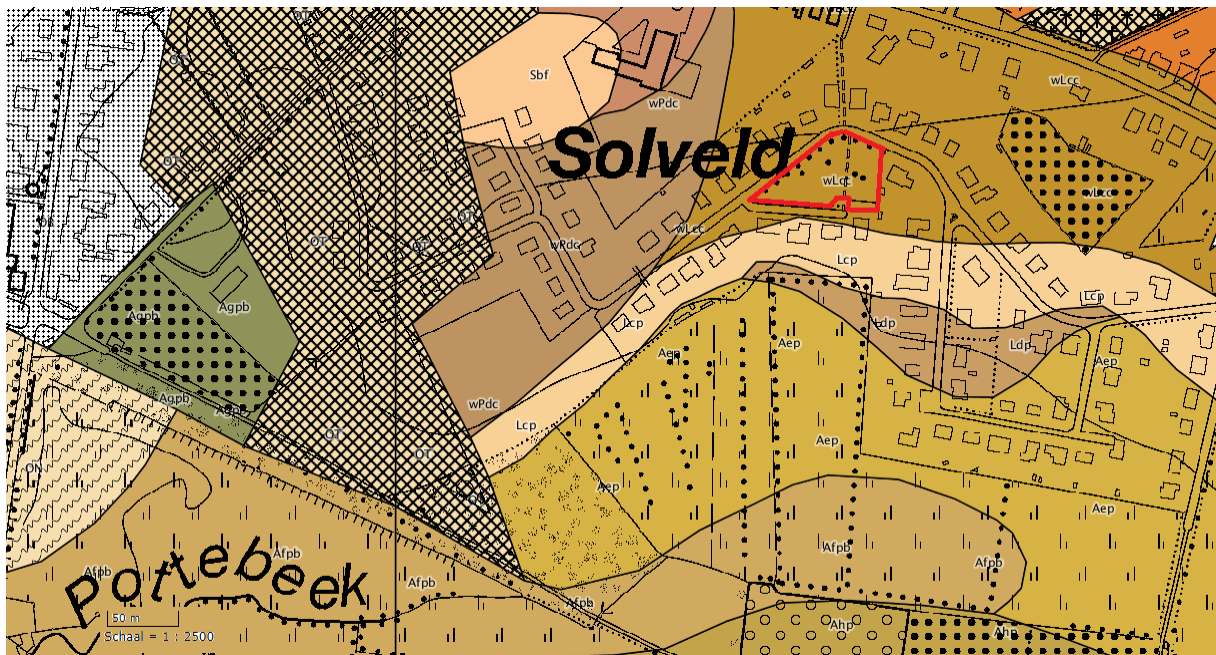

Fig. 3.1: Uitsnede van de bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

Op basis van de resultaten van de terreinwaarnemingen (registratie van 3 bodemprofielen) blijkt dat de gegevens van de bodemkaart vrij accuraat zijn. De bodemprofielen zijn verspreid aangelegd over de volledige oppervlakte van het terrein zodat een duidelijk beeld werd verkregen van de bodemkundige opbouw (fig. 3.2). De beschrijving van bodemprofiel 2 wordt in dit verslag gebruikt ter illustratie (fig. 3.3).

¹⁴ Volgens de Databank Ondergrond Vlaanderen, <https://www.dov.vlaanderen.be>

Fig. 3.2: Situering van de bodemprofielen in het projectgebied.

Ter hoogte van bodemprofiel 2 is de antropogene bovengrond - bestaande uit een Ap1- en een Ap2-horizont - begraven onder een 15 cm dikke, humeuze ophogingslaag. Vondsten uit deze laag zijn te dateren vanaf de late middeleeuwen. De ondergrens van de Ap2-horizont bevindt zich op een diepte van circa 70 cm beneden het maaiveld. Hieronder komt een witgrijze uitgeloogde laag voor die wordt geïnterpreteerd als E-horizont. Onder deze E-horizont bevindt zich een oranjebruin gevlekte B-horizont. Zowel de E- als de B-horizont worden gekenmerkt door een intense bioturbatie (wortel-, wormen- en mollengangen).

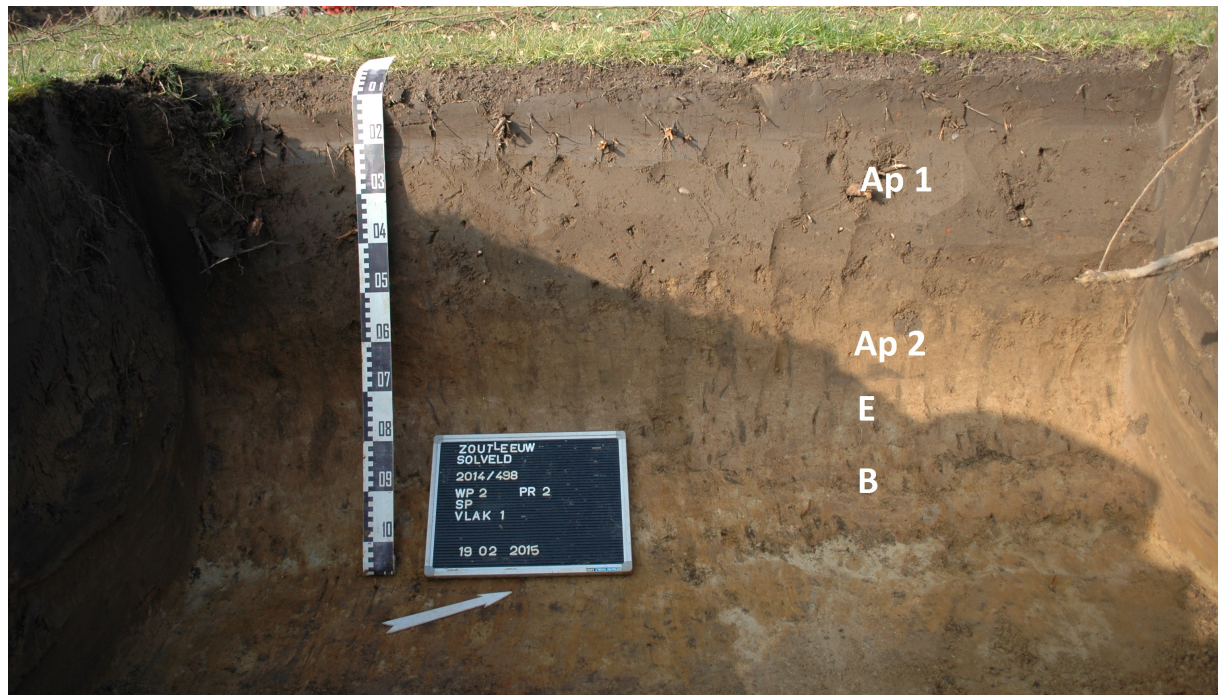

Fig. 3.3: Zicht op bodemprofiel 2.

3.2 Het sporen- en vondstenbestand

3.2.1 Algemeen

Er werden in totaal 11 bodemsporen van antropogene oorsprong geregistreerd. Deze sporen situeren zich voornamelijk in het centrale en zuidwestelijke deel van het onderzoeksgebied. Het gaat om zes greppels¹⁵, twee paalkuilen¹⁶ en drie kuilen¹⁷ (fig. 3.4).

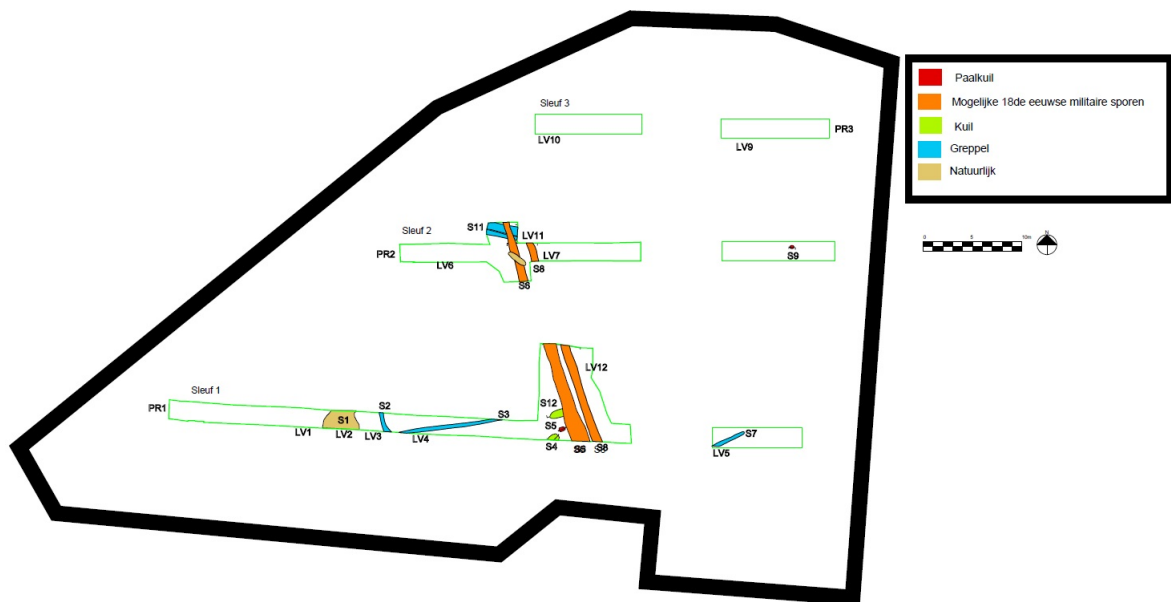

Fig. 3.4: Overzichtsplan met interpretatie.

3.2.2 Bespreking van de sporen en vondsten

Sporen S6 en S8 vormen een dubbele greppelstructuur met een NNW-ZZO oriëntatie. In profiel vertonen beide sporen eenzelfde vulling met een gevlekte, grijze kleur. In de vulling van S6 werden een aantal fragmenten van postmiddeleeuws aardewerk aangetroffen, alsook een wandfragment van handgevormd aardewerk dat is gemagerd met stukjes verbrande vuursteen (fig. 3.5). Op basis van deze kenmerkende verschraving kan een datering van de scherf in het laat-neolithicum of de vroege bronstijd worden vooropgesteld.

De twee paalkuilen - S5 en S9 - werden gecoupeerd, waarbij het verschil in bewaarde diepte tussen beide sporen direct opviel. In het geval van S9 is nauwelijks sprake van enige bewaring onder het aanlegvlak, terwijl S5 een bewaarde uitgravingsdiepte van 48 cm vertoonde en een bruin grijze kleur heeft (fig. 3.6). In beide sporen zijn geen vondsten aangetroffen. Er werden ook twee kuilen (S4 en

¹⁵ S2, S3, S6, S7, S8 en S11.

¹⁶ S5 en S9.

¹⁷ S1, S4 en S12.

S12) gecoupeerd. Hieruit bleek dat beide sporen goed bewaard zijn gebleven. Vooral S4 viel op door een houtskoolrijke vulling (fig. 3.7), waarvan een deel in bulk werd ingezameld¹⁸. Bij S12 was er een duidelijke oversnijding met greppel S6 zichtbaar. Hierdoor is S12 ouder dan S6.

Fig. 3.5: Wandfragment van handgevormd aardewerk met vuursteenverschraling uit de vulling van greppel S6.

¹⁸ S4 werd niet gezeefd, daar het slechts om een vooronderzoek gaat en het uitzeven van spoorvullingen enkel dient te gebeuren bij een vervolgonderzoek.

Fig. 3.6: Zicht op het profiel van paalkuil S5.

Fig. 3.7: Zicht op het profiel van kuil S4.

Tijdens het veldwerk konden geen sporen worden herkend die met zekerheid aan een militaire context zijn geassocieerd. De dubbele greppelstructuur (S6/S8) zou eventueel in verband kunnen worden gebracht met de loopgraaf uit 1705. Gemeten vanaf het aanlegvlak (op +/- 70cm diepte onder de Ap2) bedraagt de gemiddelde breedte 75 cm. De diepte schommelt tussen 95 cm en 110 cm, gemeten vanaf het maaiveld. Deze afmetingen wijken enigszins af van de uit de literatuur bekende maatvoering (zie fig. 1.8), maar dit zou te wijten kunnen zijn aan de vochtige omstandigheden tijdens het uitgraven van de greppel. De bodem van de greppel is op een aantal locaties vlak, terwijl deze op andere locaties een eerder komvormig profiel vertoont. Deze komvormige aflijning maakt de interpretatie van het spoor als loopgraaf wel minder vanzelfsprekend. De hiermee parallel lopende greppel S6 (fig. 3.8 en fig. 3.9) heeft een breedte die schommelt tussen 80 cm en 125 cm en een uitgravingsdiepte van gemiddeld 95 cm. In profiel vertoont deze greppel een komvormige aflijning. Een voorzichtige interpretatie zou kunnen zijn dat deze greppel werd aangelegd voor het opwerpen van grond op de rieten manden voor de creatie van een wal. Al is het onduidelijk of dergelijke greppels gegraven werden of dat er enkel grond uit de loopgraaf gebruikt werd als aarden wal (zie onderdeel 1.3.2 in dit verslag).

Een andere mogelijkheid is, gezien de toponymie van het gebied wat neerkomt op drassige plaats, dat de greppels, afwaterings- of percelerings-greppels zijn. Mogelijk is het gebied door het drassige karakter ongeschikt om een loopgraaf op deze locatie te bouwen.

Fig. 3.8: Zicht op greppels S6 en S8 in het aanlegvlak.

Fig. 3.9: Zicht op de profielen van greppels S6 en S8.

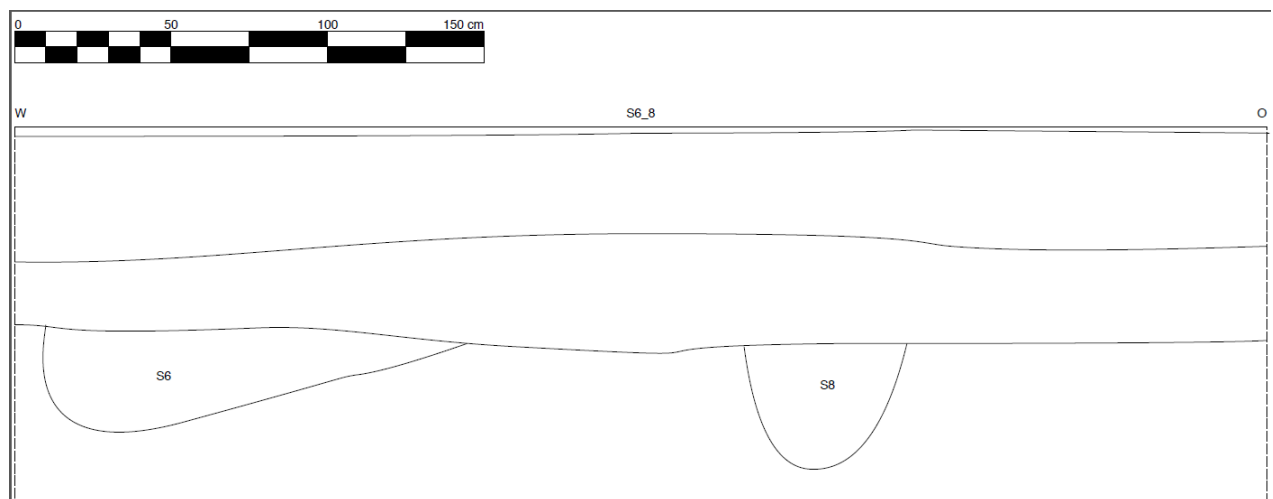

Fig. 3.10: Coupetekening van greppels S6 en S8.

3.2.3 Resultaten van de metaaldetectie

Met behulp van de metaaldetector werden in totaal 12 loden kogels aangetroffen. Hiervan kunnen er twee exemplaren worden gedateerd vanaf het midden van de 19de eeuw. De overige kogels zijn mogelijk te linken aan oudere schermutselingen. Archeologisch veldwerk waarbij zowel voor, tijdens als na het (voor)onderzoek gebruik wordt gemaakt van de metaaldetector is eerder zeldzaam. Om die reden is er weinig vergelijkingsmateriaal voorhanden, zodat sites met militair karakter minder goed kunnen worden herkend. In tabel 3.1 zijn een reeks opgravingsverslagen opgelijst waarin het aantal teruggevonden musketkogels staat vermeld. Deze aantallen werden omgerekend naar het aantal musketkogels per ha. Hieruit kan worden afgeleid dat het terrein van Zoutleeuw-Solveld een relatief hoog aantal musketkogels heeft opgeleverd. Dit vormt een argument voor de aanwezigheid van een militair kampement of slagveld in de buurt.

Site	Aantal loden kogels	Afgezochte oppervlakte (ha)	Aantal loden kogels per ha	Referentie
Best-Dijkstraten	9	4,7	1,9	Ball & Moesker in prep.
Boortmeerbeek-Bieststraat	23	0,6	38,3	Bracke in prep.
Gent-Hogeweg	23	3,14	7,3	Dyselinck 2013
Keerbergen-Aspergeveld	14	0,68	20,6	Bakx e.a. 2015 in prep.
Oudenaarde slagveld 1708	61	onbekend	onbekend	S.n. 2007.
Rakovník (Tsjechië) slagveld 1620	onbekend	onbekend	23	Blažková, Hrnčířik, Matoušek & Šámal 2013:
Slagveld Marston Moor Engeland, 1644	17	0,15	113,3	Sutherland 2009.
Zoutleeuw-Solveld	10	0,34	29,4	

Tabel 3.1: Aangetroffen kogels bij intensieve metaaldetectie onderzoeken.

Binnen de categorie van loden kogels zijn een aantal types te onderscheiden. Vooral op basis van de diameter van de kogel kan het type wapen worden bepaald. In tabel 3.2 worden de diameters van de loden kogels per type vuurwapen weergegeven. Het ontbreken van een gietnaad op kogels zou kunnen wijzen op kartetsgranaten die in beide wereldoorlogen werden gebruikt. Bij drie kogels (MD3, MD10 en MD999) kon effectief geen gietnaad worden waargenomen, wat in het geval van MD3 en MD999 kan worden verklaard door de aanwezigheid van een inslagvlak. De intense oxidatie van het lood van MD10 zou eveneens een verklaring kunnen bieden voor de afwezigheid van een gietnaad.

Type wapen	Diameter kogel	Aantal
Pistool/kartetsgranaat	9 – 13 mm	3
Roer	13 - 16 mm	3 (+1, 19 ^{de} eeuw)
Musket	16 – 20 mm	3 (+1, 19 ^{de} eeuw)
Haakbus	20 – 23 mm	0

Tabel 3.2: Soorten kogels met hun diameters en hun aantallen te Zoutleeuw-Solveld.

Op twee musketkogels is een inslagvlak¹⁹ zichtbaar. Dit zou enerzijds kunnen wijzen op een slagveld, maar anderzijds aan schietoefeningen of jacht. Bij één kogel (MD4) is een zijde wel erg brokkelig afgeplat, hetgeen te wijten zou kunnen zijn aan een mislukking tijdens het gietproces.

¹⁹ Na het afvuren hebben de warme kogels een hard oppervlak geraakt waardoor deze aan één zijde zijn afgestompt.

Inventarisnummer	Diameter (mm)	Gewicht (g)	Type Wapen	Opmerkingen
2014-498-MD3-Me60	13	8	Pistool	Aan 1 zijde afgeplat door impact.
2014-498-MD4-Me60	18	26	Musket	Aan 1 zijde afgeplat mogelijk door mislukking gieten, geen impact.
2014-498-MD5-Me60	14	13	Roer	Gietnaad aanwezig.
2014-498-MD7-Me60	15	18	Roer	Gietnaad aanwezig.
2014-498-MD8-Me60	11	8	Pistool	Gietnaad aanwezig.
2014-498-MD10-Me60	12	8	Pistool	
2014-498-MD11-Me10	20	14	Mogelijk kartetskogel	
2014-498-MD16-Me60	15	18	Roer	Gietnaad aanwezig.
2014-498-MD21-Me60	16	26	Musket	Lijnen van trekken loop aanwezig, midden 19 ^e eeuw of jonger.
2014-498-MD18-Me60	17	20	Musket	Gietnaad aanwezig.
2014-498-MD999-Me60	17	23	Musket	Aan 1 zijde afgeplat door impact.
2014-498-MD999-Me60	15	19	Roer	Lijnen van trekken loop aanwezig, midden 19 ^e eeuw of jonger.

Tabel 3.3: Overzicht van alle loden kogels te Zoutleeuw-Solveld.

Een andere opmerkelijke vondst betreft de steel van een tinnen lepel die op basis van het accolade-vormig uiteinde kan worden gedateerd in de periode tussen 1700 en 1775²⁰. Het is omwille van deze datering erg verleidelijk om de lepel te associëren met de belegering van 1705, maar dit blijft slechts speculatie.

Voorts werden verschillende recente vondsten gedetecteerd, waarbij een collectie van diverse Belgische munten met een totaalbedrag van 600 Frank in het oog springt. Dit hoeft niet te verbazen aangezien het terrein lange tijd een functie vervulde als speeltuin en ontmoetingsplaats. De overige metaalvondsten worden geïnterpreteerd als zogenaamde bemestingsvondsten die hier zijn terechtgekomen op het toenmalige akkerland. De kans is groot dat de steel van de tinnen lepel (zie boven) ook in deze context dient te worden bekeken. Tabel 3.4 geeft een overzicht van alle metaalvondsten (exclusief loden kogels).

²⁰ Mostert 2009: 29-32.

Inventarisnummer	Voorwerp	Opmerkingen	Gewicht (gram)
2014-498-MD1-Me20	Munt	Brûlé van 6 sols of 1/4 aidant GERARD VAN GROESBEEK 1565-1580 - MUNTPLAATS LUIK, 1565, 1566 en 1567 (type De Chestret 521 - Dengis 930).	2
2014-498-MD2-Me30	Lepel	Steel van lepel, tinmerk F G. accoladevormig uiteinde, 1700-1775 ²¹ .	22
2014-498-MD6-Me11Muurhaak	Muurhaak	Smeedijzer.	33
2014-498-MD9-Me20	Munt	Niet nader te determineren.	1
2014-498-MD12-Me60	Onbekend	Loden staafje met puntcirkel versiering.	3
2014-498-MD13-Me30	Lepel	Steel van lepel, spatel vormig uiteinde, 1725-1800 ²² .	28
2014-498-MD14-Me20	Munt	Oord Karel VI, 1713.	3
2014-498-MD15-Me20	Nestel	Uiteinde van een veter.	5
2014-498-MD20-ME20	Kledinghaak	16 ^{de} -17 ^{de} eeuw.	8
2014-498-MD7-ME20	Munt	Niet nader te determineren.	4
2014-498-MD19-ME20	Koperen staafje	Bedekt met een laagje tin.	18
2014-498-MD19-ME21	Gesp		6
2014-498-MD999-ME60	Lood	Gesmolten lood.	9

Tabel 3.4: Overige metaaldetectievondsten.

Het plotten van de musketkogels en de steel van de tinnen lepel ten opzichte van het greppelcomplex S6/S8 leverde weinig bruikbare ruimtelijke informatie op en dit omwille van de beperkte oppervlakte van het onderzoeksterrein (fig. 3.11).

²¹ Mostert 2009: 29-32.

²² Idem.

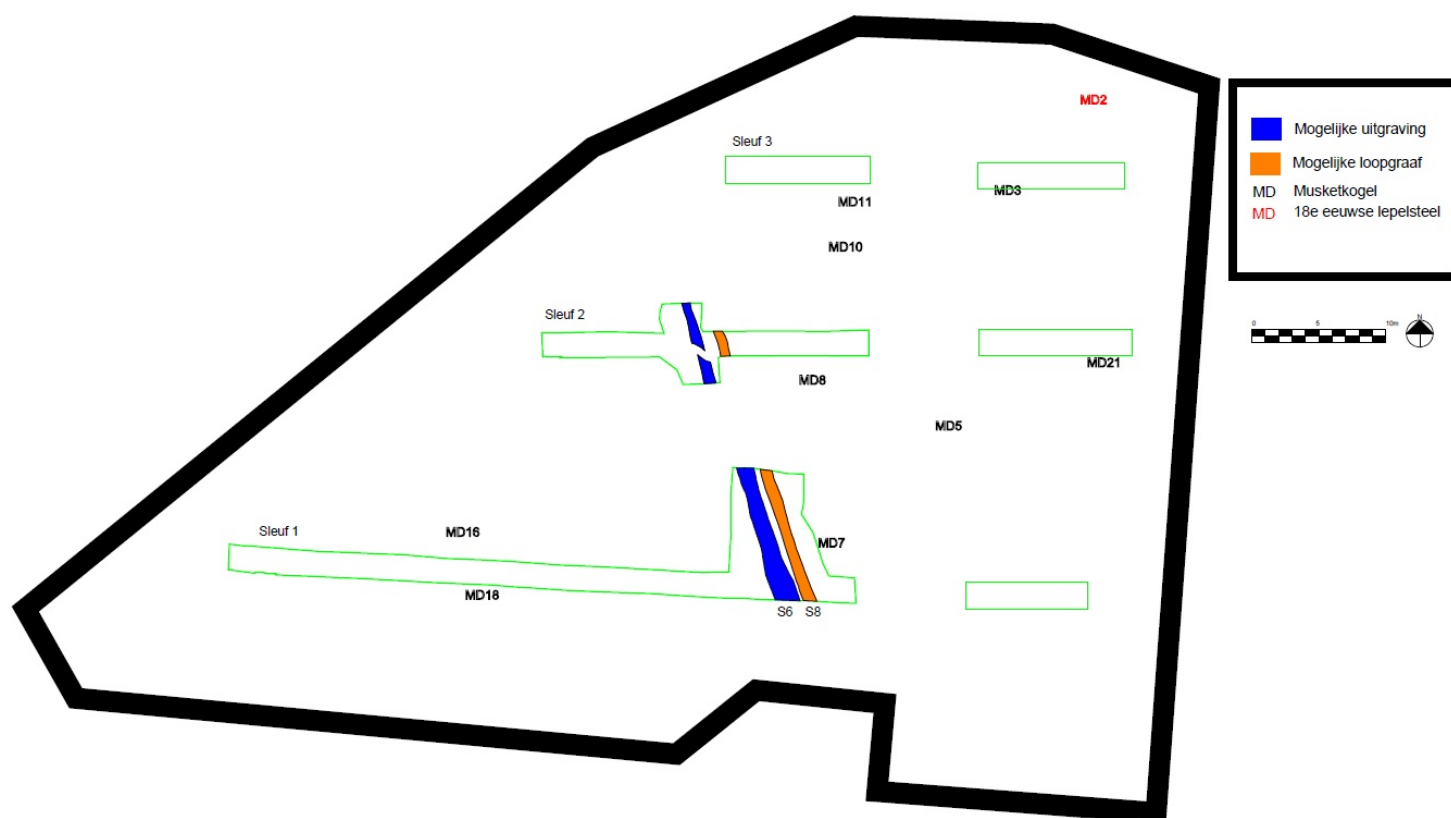

Fig. 3.11: Situering van de musketkogels en de steel van de tinnen lepel ten opzichte van het greppelcomplex S6/S8 als mogelijk tracé van de loopgraaf.

Hoofdstuk 4 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003), 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006), 27 maart 2009 (B.S. 15.5.2009) en 18 november 2011 (B.S. 13.12.2011) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Daarom werd een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek gevraagd om de archeologische potentie van het terrein in te schatten. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

Welke zijn de waargenomen horizonten?

Binnen de grenzen van het projectgebied bevindt zich een begraven E- en B-horizont onder een antropogene bovengrond die bestaat uit een recente (Ap1) en oude (Ap2) ploeglaag. Dit geheel wordt afgedekt door één of meerdere recente ophogingslagen van beperkte dikte.

Waardoor kan het ontbreken van een horizont worden verklaard?

Niet van toepassing.

In hoeverre is de bodemopbouw intact?

De bodemopbouw is over het gehele onderzoeksgebied intact te noemen.

Zijn er sporen aanwezig?

Er zijn verschillende archeologisch relevante sporen aanwezig. Het betreft hier verscheidene greppels, enkele kuilen en paalkuilen.

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

De aangetroffen sporen zijn van antropogene oorsprong.

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

De bewaringstoestand van de sporen is goed.

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Het is onduidelijk of de sporen deel uitmaken van een structuur. Mogelijk zijn er twee sporen (S6 en S8) die gerelateerd kunnen worden aan de belegering van Zoutleeuw in 1705.

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Het is onduidelijk of alle sporen tot éénzelfde periode behoren.

Zijn er sporen aanwezig van een militaire aanwezigheid, van de belegering en 17de-18de eeuwse aanvallen op Zoutleeuw?

Er zijn twee sporen aangetroffen die mogelijk als sporen van de 18de-eeuwse belegering geduid kunnen worden. Ook zijn er minstens 10 loden kogels aangetroffen die mogelijk in deze periode kunnen worden gedateerd.

Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?

Het is onmogelijk om op basis van het proefsleuvenonderzoek een uitspraak te doen over de aard en omvang van de occupatie. Er is een mogelijkheid dat er een 18de-eeuwse loopgraaf is aangetroffen, hoewel het ook mogelijk is dat het hier gaat om greppels met een andere functie.

Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/ nederzetting?

Er zijn enkele greppels en paalsporen aangetroffen. Het is onduidelijk of deze greppels kunnen worden geassocieerd met militaire activiteiten. Ook de paalkuilen en kuilen kunnen geen verdere indicaties over de aard van de site geven.

Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja, hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden? Wat is de omvang? Komen oversnijdingen voor? Wat is het, geschatte, aantal individuen?

Er zijn tijdens het onderzoek geen indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten aangetroffen.

Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

De sporen zijn goed bewaard omdat ze afgedekt zijn door een dikke antropogene laag.

Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Het westelijke gedeelte van het onderzoeksgebied bevat sporen die mogelijk te relateren zijn aan de 18de-eeuwse belegering van Zoutleeuw.

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

De geplande ruimtelijke ontwikkeling heeft enkel een verstorende waarde in het oostelijke gedeelte van het onderzoeksgebied. Hier worden twee woningen opgetrokken waardoor een gedeelte verstoord wordt om funderingen te plaatsen. Het westelijke gedeelte zal worden heringericht als ontmoetingsplaats voor de wijk, waardoor de verstorende factor minimaal is.

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Het westelijke deel wordt niet verstoord door aankomende bouwactiviteiten. Behoud in situ van de daar aangetroffen sporen is hier dus mogelijk. De huidige vrijegelegde oppervlakte is te klein om met zekerheid een correlatie tussen sporen en de belegering van Zoutleeuw in 1705 te kunnen bewijzen. Maatregelen die genomen kunnen worden voor behoud in situ zijn het afdekken van het huidige niveau door een wortelbegrenzend (doch waterdoorlatend) doek. Vervolgens kan een ophoging plaatsvinden waarop lage bomen, struiken en ondiep gefundeerde inrichtingen aangelegd kunnen worden. Hiernaast moet vermeden worden dat bij toekomstige activiteiten de bodemcompactheid en grondwaterstand verandert. Een verandering in bodemcompactheid kan vermeden worden door het mijden van het terrein door zwaar vervoer of materiaal. Grondwaterfluctuaties kunnen tegen gehouden worden door vermijden van opzuigingen in de directe omgeving van de site. Naast maatregelen voor behoud in situ moet er ook een jaarlijkse monitoring van de site plaatsvinden waarbij met de eigenaar wordt overlegd over de toekomst van het terrein. Hiernaast dient ook een inspectie op het naleven van de opgelegde regels jaarlijks te gebeuren, waarbij het meten van de grondwaterstand op een vast jaarlijks moment het belangrijkste is.

Het archeologisch vooronderzoek aan het Solveld te Zoutleeuw

Indien de eigenaar aangeeft dat de grond toch onderhevig gaat zijn aan verstoringen, nu of in de nabije toekomst, kan onroerend erfgoed beslissen om een eventueel onderzoek te laten uitvoeren.

Bibliografie

BALL E.A.G. & MOESKER T.P. in prep.: *Wonen op de flank. Best, Dijkstraten* (Diachron publicatie 55), Amsterdam.

BAKX R. & SMEETS M., in prep: *Het archeologisch onderzoek aan het Aspergeveld te Keerbergen, Kessel-Lo.*

BOGEMANS F. 2005: Legende overzichtskaart Quartairgeologie Vlaanderen, Brussel.

BRACKE M. in prep. 2013. *Prospectie met ingreep in de bodem Boortmeerbeek-Bieststraat.*

DYSELINCK T.A.F. 2013: *Gent-Hogeweg: vlakdekkende opgraving* (BAAC rapport A-11.0045), 's-Hertogenbosch.

EGGERS J. 2007: Het beleg en de inname van Bergen op Zoom en het fort de Roovere in 1747, Bergen op Zoom.

KEMPENEERS, P. 2003: Zoutleeuw: een toponymisch-geschiedkundige studie, *Nomina Geographica Flandrica monografieën XIX*, Leuven.

LE PRESTRE DE VAUBAN, S. 1704: *Le triomphe de la méthode. La traité de l'attaque des places de monsieur Vauban, ingénieur du roi.*

MOSTERT I., 2009: *Lepels uit het Damrak en het Rokin: een inventariserend onderzoek*, Amsterdam.

Oorlogskundige Beschryving Van De Veldslagen, En Belegeringen, Der Drie Doorluchtige en Wydvermaarde Krygsoversten, Hunne Vorstelyke Hoogheden, Den Prins Eugenius Van Savoye, Den Prins En Hertog Van Marlborough, En Den Prins Van Oranje- En Nassau-Vriesland. Beschreven Door Monsieur Rousset. En verrykt met een groot getal Plans en Gezigten der Veldslagen, Belegeringen, Legerplaatsen, Slagordens en Inneemingen van Liniën, midsgaders Kaarten van de Landen, die sedert veele jaaren het Tooneel des Oorlogs zyn geweest,... Tweede Deel.

S.N. 2007: *Battlefield survey November 2007: Initial analysis of early modern bullets*, Oudenaarde (Battlefield Trust survey team, Ename centre, Flemish Antiquities Service).

SUTHERLAND T. 2009: Archaeological watching brief and metal detector survey at Gill House Farm, Long Marston, North Yorkshire, *Journal of Conflict Archaeology* 5, p. 106-126.

VAN RANST E. & SYS C. 2000: Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1:20.000), Brussel

VAN DER KLOOT 1729: *Oorlogskundige Beschryving Van De Veldslagen, En Belegeringen, Der Drie Doorluchtige en Wydvermaarde Krygsoversten, Hunne Vorstelyke Hoogheden, Den Prins Eugenius Van Savoye, Den Prins En Hertog Van Marlborough, En Den Prins Van Oranje- En Nassau-Vriesland. Beschreven Door Monsieur Rousset. En verrykt met een groot getal Plans en Gezigten der Veldslagen, Belegeringen, Legerplaatsen, Slagordens en Inneemingen van Liniën, midsgaders Kaarten van de*

Het archeologisch vooronderzoek aan het Solveld te Zoutleeuw

Landen, die sedert veele jaaren het Tooneel des Oorlogs zyn geweest, enz. enz. Tweede Deel, 's-Gravenhaage.

Bijlage 1 Sporeninventaris

Afkortingen:		Kleur:		Kleur:		Textuur:		Bijmenging:		Vondsten:	
Aflijning:		L-	Licht	gevl.	gevekt	Re	Redelijk	Bio	Bioturbatie	An	Andere
		D-	Donker	gelg.	gelaagd	Ze	Zeer	Hu	Humus	Bo	Bouwceramiek
Re	Redelijk			gebr.	gebrokkeld			Glau	Glauconiet	Ce	Ceramiek
Ze	Zeer	Br	Bruin	hom.	homogeen	Za	Zacht	BC	Bouwceramiek	Fa	Faunaresten
		Gl	Geel	het.	hetrogeen	Ha	Hard	KM	Kalkmortel	Fl	Floraresten
S	Scherp	Go	Groen			Va	Vast	CM	Cementmortel	Gl	Glas
D	Diffuus	Gr	Grijs	m.	met	Lo	Los	ZM	Zandmortel	Ku	Kunststof
		Or	Oranje	k.	kern			HK	Houtskool	Le	Leder
Sl	Slecht	Rd	Rood	r.	rand	Z	Zand	Fe	Ijzerconcreties	Li	Litisch materiaal
Go	Goed	Wt	Wit			L	Leem	Fe-slak	Ijzerslak	Me	Metaal
		Zw	Zwart	vl.	vlekken	K	Klei	FeZS	Ijzerzandsteen	Mu	Munt
Var	Variabel	Bl	Blauw	sp.	spikkels	V	Veen	Mg	Mangaan	Na	Natuursteen
Nat	Niet af te lijnen	Pr	Purper	lg.	lagen			ZS	Zandsteen	Pi	Pijpaarde
		Rz	Roze	lgs.	laagjes			KZS	Kalkzandsteen	St	Staalname
				br.	brokken			KS	Kalksteen		
				fi.	fibers			LS	Leisteen		
				to.	tongen			NS	Natuursteen		
				wi.	wiggen			KW	Kwarts		
				le.	lenzen			SK	Steenkool		
								VL	Verbrande leem		

Spoor	Proefsleuf	Vlak	Aard	Vorm / Verband	Aflijning / Bewaring	Kleur	Textuur / Materiaal	Bijmenging	Vondsten	Afmetingen LxBxH (cm.)	Datering	Opmerkingen
1	1	1	Boomval	Langwerpig		LGr	L>Z		Ce		Natuurlijk	
2	1	1	Greppel	Langwerpig		Gr	L>Z		Ce,			
3	1	1	Greppel	Langwerpig		Gr	L>Z				Onbepaald	

Het archeologisch vooronderzoek aan de Solveld te Zoutleeuw

Spoor	Proefsleuf	Vlak	Aard	Vorm / Verband	Aflijning / Bewaring	Kleur	Textuur / Materiaal	Bijmenging	Vondsten	Afmetingen LxBxH (cm.)	Datering	Opmerkingen
4	1	1	Kuil	Vierkantig	ZeS	DGr-Zw		HK		85x85x	Onbepaald	Deels in sleufwand
5	1	1	Paalkuil	Rechthoekig	ReS	het. DBr-Gr m. LBr-Gr		BC, HK		35x40x	Onbepaald	
6	1	1	Gracht	Langwerpig			L>Z		Ce,		Onbepaald	
7	1	1	Greppel	Langwerpig	Var	het. DBr-Gr m. LBr-Gl vl.				x30x	Onbepaald	
8	1	1	Loopgracht	Langwerpig	ReS	DBr-Gr				x60x	Onbepaald	
9	2	1	Paalkuil	Ovaal	ReS	DBr-Gr		HK		35x30x	Onbepaald	

Bijlage 2 Vondsteninventaris

Totaal: 45 700

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	1	Boomval								1		20
Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1		20
2014-498-S1-Ce11	Handgevormd Chamotte magering		Late-Bronstijd - Vroeg-Romeinse tijd	Secundair verbrand.		1				1		20

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	2	Greppel								1		5
Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1		5
2014-498-S2-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Late-Middeleeuwen - (Post)-Middeleeuws	Beide zijde glazuur.						1		5

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	6	Gracht								2		18
Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	2		18
2014-498-S6-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Late-Middeleeuwen	Ijzerengobe		1				1		14
2014-498-S6-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Volle-Middeleeuwen - Late-Middeleeuwen	Maaslands						1		4

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	10									1		40
Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1		40
2014-498-S10-Ce12	Handgevormd Mineraal magering		Midden-Neolithicum - Vroege-Bronstijd	Magering met verbrande vuursteen en een weinig chamotte. Secundair		1				1		40

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	LV1	Losse vondst								1		28
Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1		28
2014-498-LV1-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Late-Middeleeuwen - Nieuwe tijd	Donkerbruine engobe, ijzerengobe? Geknepen standvoet			1			1		28

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	LV2	Losse vondst								1		54

Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	54
----------	-----------	------	----------	-------------	------	------	-------	------------	------------	---	----

2014-498-LV2-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Late-Middeleeuwen - Nieuwe tijd	tweeledig oor		1				1	54
-------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	---------------	--	---	--	--	--	---	----

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering	Vulling	N	MAE	M (gr)
-----------------	-------------	-----------	---------------	----------	---------	---	-----	--------

LV3	Losse vondst					1		8
-----	--------------	--	--	--	--	---	--	---

Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	8
----------	-----------	------	----------	-------------	------	------	-------	------------	------------	---	---

2014-498-LV3-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Late-Middeleeuwen - (Post)-Middeleeuws	ijzerengobe?		1				1	8
-------------------	---------------------------------------	--	--	--------------	--	---	--	--	--	---	---

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering	Vulling	N	MAE	M (gr)
-----------------	-------------	-----------	---------------	----------	---------	---	-----	--------

LV4	Losse vondst					4		72
-----	--------------	--	--	--	--	---	--	----

Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	3	70
----------	-----------	------	----------	-------------	------	------	-------	------------	------------	---	----

2014-498-LV4-Ce53	Wielgedraaid Steengoed		Post-Middeleeuws	Oor		1				1	50
-------------------	------------------------	--	------------------	-----	--	---	--	--	--	---	----

2014-498-LV4-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		(Post)-Middeleeuws				1			1	19
-------------------	---------------------------------------	--	--------------------	--	--	--	---	--	--	---	----

2014-498-LV4-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Late-Middeleeuwen - Post-Middeleeuws	Witbakkend aardewerk, roos uitgeslagen						1	1
-------------------	---------------------------------------	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	---	---

Pijpaarde	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Kop	Steel	Mondstuk	Stempel	Arch. vol.	1	2
-----------	-----------	------	----------	-------------	-----	-------	----------	---------	------------	---	---

2014-498-LV4-Pi10	Kleipijpje	Pijp	Nieuwe tijd - Nieuwste tijd	Pijpensteel						1	2
-------------------	------------	------	-----------------------------	-------------	--	--	--	--	--	---	---

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering	Vulling	N	MAE	M (gr)
-----------------	-------------	-----------	---------------	----------	---------	---	-----	--------

LV5	Losse vondst					1		40
-----	--------------	--	--	--	--	---	--	----

Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	40
----------	-----------	------	----------	-------------	------	------	-------	------------	------------	---	----

2014-498-LV5-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Post-Middeleeuws - Recent			1				1	40
-------------------	---------------------------------------	--	---------------------------	--	--	---	--	--	--	---	----

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering	Vulling	N	MAE	M (gr)
-----------------	-------------	-----------	---------------	----------	---------	---	-----	--------

LV6	Losse vondst					1		35
-----	--------------	--	--	--	--	---	--	----

Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	35
----------	-----------	------	----------	-------------	------	------	-------	------------	------------	---	----

2014-498-LV6-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken	Bord	Nieuwe tijd - Recent	Glazuur aan binnenzijde			1			1	35
-------------------	---------------------------------------	------	----------------------	-------------------------	--	--	---	--	--	---	----

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering	Vulling	N	MAE	M (gr)
-----------------	-------------	-----------	---------------	----------	---------	---	-----	--------

LV7	Losse vondst					1		5
-----	--------------	--	--	--	--	---	--	---

Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	5
----------	-----------	------	----------	-------------	------	------	-------	------------	------------	---	---

2014-498-LV7-Ce53	Wielgedraaid Steengoed		Post-Middeleeuws	Licht grijze glazuur						1	5
-------------------	------------------------	--	------------------	----------------------	--	--	--	--	--	---	---

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	LV9	Losse vondst							1		7
Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	7
2014-498-LV9-Ce53	Wielgedraaid Steengoed		Late-Middeleeuwen - Nieuwe tijd	Ijzerengobe						1	7

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	LV10	Losse vondst							2		9
Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	2	9
2014-498-LV10-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Late-Middeleeuwen - (Post)-Middeleeuws	koper glazuur		1				1	4
2014-498-LV10-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Late-Middeleeuwen - Nieuwe tijd	ijzer engobe		1				1	5

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	LV11	Losse vondst							1		2
Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	2
2014-498-LV11-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Volle-Middeleeuwen - Late-Middeleeuwen	Maaslands		1				1	2

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	LV12	Losse vondst							1		13
Ceramiek	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	13
2014-498-LV12-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		Late-Middeleeuwen - Nieuwe tijd	Laat-middeleeuws grijs			1			1	13

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)	
	MD1	Metaaldetectie vondst								1		2
Metaal	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Boven	Midden	Onder	Additieven	Arch. vol.	1		2
2014-498-MD1-Me20	Koper Munt		Nieuwe tijd	Brûlé van 6 sels of 1/4						1		2

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoottype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	MD2	Metaaldetectie vondst							1		22
Metaal	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Boven	Midden	Onder	Additieven	Arch. vol.	1	22
2014-498-MD2-Me30	Tin Lepel		Nieuwe tijd	Steel van lepel, tinmerk aanwezig: letters F G. Dit zijn initialen van een onbekende						1	22

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	MD3	Metaaldetectie vondst								1		8
Metaal	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Boven	Midden	Onder	Additieven	Arch. vol.	1		8
2014-498-MD3-Me60	Lood Musketskogel		Nieuwe tijd	13mm diameter, aan 1 zijde afgeplat door impact						1		8

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	MD4	Metaaldetectie vondst								1		26
Metaal	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Boven	Midden	Onder	Additieven	Arch. vol.	1		26
2014-498-MD4-Me60	Lood Musketskogel			18mm diameter, aan 1 zijde afgeplat mogelijk door mislukking gieten, geen						1		26

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	MD5	Metaaldetectie vondst								1		13
Metaal	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Boven	Midden	Onder	Additieven	Arch. vol.	1		13
2014-498-MD5-Me60	Lood Musketskogel			14mm diameter, gietnaad aanwezig.						1		13

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	MD6	Metaaldetectie vondst								1		33
Metaal					Boven	Midden	Onder	Additieven	Arch. vol.	1		33
	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen								
2014-498-MD6-Me11Muurhaak	Ijzer Smeedijzer			Muurhaak?						1		33

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
	MD7	Metaaldetectie vondst								1		18
Metaal	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Boven	Midden	Onder	Additieven	Arch. vol.	1		18
2014-498-MD7-Me60	Lood Musketskogel			15mm diameter, gietnaad aanwezig.						1		18

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)	
	MD8	Metaaldetectie vondst									1		8
Metaal	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Boven	Midden	Onder	Additieven	Arch. vol.	1		8	
2014-498-MD8-Me60	Lood Musketskogel			11mm diameter, gietnaad aanwezig						1		8	

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling	N	MAE	M (gr)
	MD9	Metaaldetectie vondst			1		1

Spoorinformatie		Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling						N	MAE	M (gr)
		MD999	Metaaldetectie vondst								3		52
Metaal	Grondstof	Vorm	Datering	Opmerkingen	Boven	Midden	Onder	Additieven	Arch. vol.		3		52
	2014-498-MD999-Me60	Lood Musketskogel		17mm,aan 1 kant afgeplat door inslag. Gevonden op stort WP 1 nabij MD18						1			23
	2014-498-MD999-Me60	Lood Musketskogel	Nieuwste tijd	15mm, lijnen van getrokken loop, datering midden 19e eeuw of jonger. Gevonden op						1			19
	2014-498-MD999-Me60	Lood		Gesmolten lood. Stort kijkvenster WP 1.						1			10

Bijlage 3 Fotoinventaris

Vergunningsnummer

(F)oto, (O)verzicht, (PR)ofiel, (V)lak, (C)oupe, (D)etail, (W)erkfoto, (V)ondst, ...

2014-498-PR1-FPR-1

Volgnummer

(S)poor, (PR)profiel, (SL)euf, (W)erk(P)ut, (L)osse(V)ondst, (P)aleo(B)oring, (M)etaal(D)etectie, ...

Bijlage 4 Coupetekeninginventaris

Vergunningsnummer

(T)ekening, (O)verzicht, (PR)ofiel, (V)lak, (C)oupe, (D)etail, (V)ondst, ...

2014-498-S4-TC-1

— Volgnummer

(S)poor, (PR)profiel, (L)osse(V)ondst, (B)oring, (M)etaal(D)etectie, ...

Bijlage 5 Profielinventaris

Profiel PR1

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver:

Jeroen Verrijckt, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek:

Archeologisch: Proefsleuven
3. Plaats:

Zoutleeuw - Solveld
4. Hoogteligging:

36,209 m TAW.
5. Coördinaten:

202280,349 N; 168939,066 O. (Iamb 72)
6. Datum:

dinsdag, 3/03/2015
7. Tijdstip:

13:33:02 u.
8. Landgebruik:

Park
9. Weersomstandigheden:

,
10. Oriëntatie:

NVT.
11. Bodemeenheid:

2. Profielbeschrijving

- H1 (Ophoging)

0-70 cm: ; gelg. LGI m. DBr en Gr ; ZeS rechte ondergrens. Bo, Ce
- H2 (Ap2)

70-94 cm: Z>L; Br-Gr ; ReReSSReS rechte ondergrens. Bo, Ce
- H3 (E)

94-102 cm: Z>L; gevl. LGr-Wt ; Veel bio; ReS golvende ondergrens.
- H4 (B)

102-133 cm: Z>L; LBr-Gr ; Veel bio; ReD rechte ondergrens.
- H5 (Tertiar zand)

133- cm: Z; GI-Wt ;
- Bereikte diepte: -152 cm.

Grondwatertafel: Niet bereikt.

Opmerkingen:

Profiel PR2

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver:	Jeroen Verrijckt, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek:	Archeologisch: Proefsleuven
3. Plaats:	Zoutleeuw - Solveld
4. Hoogteligging:	36,337 m TAW.
5. Coördinaten:	202303,952 N; 168954,587 O. (lamb 72)
6. Datum:	dinsdag, 3/03/2015
7. Tijdstip:	13:58:45 u.
8. Landgebruik:	Park
9. Weersomstandigheden:	,
10. Oriëntatie:	NVT.
11. Bodemeenheid:	

2. Profielbeschrijving

H1 (Ap1)
0-53 cm: ; Br ; ReS rechte ondergrens. Bo, Ce

H2 (Ap2)
53-73 cm: ; (Br); Bo, Ce

H3 (E)
73-88 cm: ; LGr-Wt ; Veel bio; ReS golvende ondergrens.

H4 (B)
88- cm: ; LBr-Gr ; Veel bio;

Bereikte diepte: -107 cm.
Grondwatertafel: Niet bereikt.
Opmerkingen:

Profiel PR3

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver:	Jeroen Verrijckt, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek:	Archeologisch: Proefsleuven
3. Plaats:	Zoutleeuw - Solveld
4. Hoogteligging:	36,524 m TAW.
5. Coördinaten:	202346,714 N; 168965,215 O. (Iamb 72)
6. Datum:	dinsdag, 3/03/2015
7. Tijdstip:	14:09:08 u.
8. Landgebruik:	Park
9. Weersomstandigheden:	,
10. Oriëntatie:	NVT.
11. Bodemeenheid:	

2. Profielbeschrijving

H1 (Ap1)

0-45 cm: ; DBr-Gr ; ReS rechte ondergrens. Bo, Ce

H2 (Ap2)

45- cm: ; (Br);

H3 (B)

- cm: ; LGr-Br m. LGL ; Veel bio; Bo, Ce

Bereikte diepte: -120 cm.

Grondwatertafel: Niet bereikt.

Opmerkingen:

Bijlage 6 Dagrapporten

Week: 8	
18/02/2015	Sleuf
<u>Proefsleuf</u>	
<u>Weer</u>	
Buiten	

